

Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології і педагогіки
Психолого-природничий факультет
Кафедра природничих наук з методиками навчання

Назва дисципліни	Методологія і методи наукових досліджень в природознавстві
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити, 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Мельник Віра Йосипівна
Профайл викладача на сайті кафедри, в соцмережі	професор, канд. географічних наук https://pnmn.rshu.edu.ua/
Е-mail викладача:	vugmel@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle, або на іншому ресурсі	https://pnmn.rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації проводяться за попередньою домовленістю четвер в 15 ³⁰ , ауд. 228. Он-лайн консультації проводяться за попередньою домовленістю по e-mail та Zoom

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія і методи наукових досліджень в природознавстві» є формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; засвоєння здобувачами вищої освіти необхідного обсягу знань для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи.

Основними **завданнями** вивчення курсу «Методологія і методи наукових досліджень в природознавстві» є:

- формування теоретичного й практичного підґрунтя для кваліфікованого проведення наукових досліджень, як у процесі навчання у вузі, так і на практиці;
- сформулювати цілісне уявлення про науково-дослідницький процес;
- вдосконалити вміння пошуку, добору й опрацювання наукової інформації, точного формулювання мети, задач і висновків дослідження;

- формування професійних здібностей, спрямованих на вирішення наукових проблем.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу та генерування нових ідей.

ЗК4. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетенції (СК):

СК2. Здатність встановлювати й аналізувати причинно-наслідкові та ієрархічні взаємозв'язки у структурі та функціонуванні природних систем різного рівня організації і моделювати динаміку їх розвитку.

СК12. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Застосовувати міждисциплінарні зв'язки між фундаментальними науками з метою оновлення та інтеграції знань у формуванні цілісної природничо-наукової картини світу.

ПРН7. Ефективно використовувати сучасні методи наукового пізнання, цифрові інструменти та інформаційні технології для здійснення дослідницького пошуку в природничій галузі щодо вирішення наукових і освітніх завдань професійної діяльності.

ПРН13. Узагальнювати результати досліджень та оприлюднювати їх у наукових виданнях, на семінарах і конференціях на засадах професійної сумлінності та академічної доброчесності.

ПРН15. Самостійно організовувати навчання впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні

компетентності.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Ефективність засвоєння матеріалу дисципліни «Методологія і методи наукових досліджень в природознавстві» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріали природничих наук фізики, хімії, біології під час навчання на I рівні освіти.

В навчальній діяльності факультету використовуються як внутрішня, так і зовнішня мотивація здобувачів вищої освіти, а саме: різні методи заохочення, стимулювання, залучення до наукової діяльності, які визначають спрямованість, інтенсивність навчання і сприяють проявам творчих здібностей та креативності здобувачів вищої освіти, розуміння значення навчання для майбутнього життя, бажання заслужити авторитет серед товаришів і викладачів.

Спільна (групова) діяльність полягає у виконанні здобувачами вищої освіти командних проєктів, роботі у малих групах під час дискусій та їх взаємоконтролі..

Самостійна робота здобувачів вищої освіти сприяє більш успішному засвоєнню навчального матеріалу, формуванню нових понять, більш високому рівню засвоєння знань.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Змістовий модуль 1. Наука й наукові дослідження в Україні

Тема 1. Сутність наукових досліджень

Наука як сфера людської діяльності. Виникнення та еволюція науки. Теоретичні та методологічні принципи науки, їх сутність. Категоріальний апарат. Класифікація наук. Види та функції наукових досліджень.

Тема 2. Організація наукових досліджень

Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти. Вибір теми та реалізація дослідження. Ефективність наукових досліджень. Організація

природничих досліджень. Організація наукової діяльності в Україні та в вищих навчальних закладах.

Тема 3. Методологія природничої науки та методи наукових досліджень в природознавстві

Історія формування поняття. Розуміння методології у сучасній науці. Класифікація діяльності та методології. Методологія досліджень в природознавстві. Методи наукових досліджень, їх класифікація. Рівні методів наукових досліджень. Сучасні методи теоретичного дослідження. Завдання і структура теоретичних досліджень. Методи емпіричного дослідження. Експеримент та його характерні особливості при дослідженнях. Аналіз і синтез, індукція і дедукція, логічний методи дослідження. Гіпотеза і докази у наукових дослідженнях. Стадії наукових досліджень: організаційна, дослідна, узагальнення, апробація, реалізація результатів.

Змістовий модуль 2. Науково – дослідницька робота здобувачів вищої освіти

Тема 4. Види науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти

Навчальна і науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти. Загальнонаукові методи дослідження: теоретичні, емпіричні, системні, спеціальні та інші методи наукового пізнання. Мотивація наукової діяльності. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Конспектування робіт з для виконання навчального завдання. Підготовка рефератів, контрольних робіт, виступів (доповідей) на семінарському занятті. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження, її актуальності. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Висновки. Список використаних літературних джерел. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу.

Тема 5. Навчальні наукові роботи здобувачів вищої освіти

Наукові роботи за природничим напрямом. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи. Індивідуальна науково-дослідна робота (ІНДЗ). Курсова робота, загальна характеристика. Методичні та методологічні підходи

до виконання курсової роботи. Кваліфікаційна робота за освітнім ступенем «бакалавр». Кваліфікаційна робота для здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти. Вимоги до змісту та обсягу робіт. Структурні елементи кваліфікаційних робіт. Процес підготовки рукопису, етапи виконання та правила оформлення робіт. Підготовка до попереднього захисту та захист робіт. Критерії оцінювання. Найтипівіші помилки при виконанні робіт.

Тема 6. Науково-дослідні роботи здобувачів вищої освіти

Наукові роботи на конкурси різних рівнів (кафедральні, університетські, міжвузівські, всеукраїнські, міжнародні), науково-дослідницькі роботи членів Малої академії наук України. Загальні вимоги до практики та її види. Педагогічна і науково-виробнича практика студентів. Мета, завдання, та зміст практики. Організація проведення практики та підведення її підсумків. Дисертаційні роботи та їх види. Автореферат дисертації.

Тема 7. Наукові публікації здобувачів вищої освіти

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова стаття. Тези наукової доповіді. Наукова доповідь (повідомлення). Підготовка та правила оформлення публікацій. Форми звітності про результати наукової роботи: звіт, виступ (наукова доповідь), презентація, стендова доповідь, творчий проект, відкриття та винаходи, патенти тощо. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

Змістовий модуль 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про наукову інформацію та її роль у здійсненні наукових досліджень. Види інформації. Отримання і аналіз первинної інформації. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек. Вторинна інформація. Процес збору та аналізу наукової інформації. Пошук вторинної документальної інформації з теми дослідження. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях та електронний пошук інформації у процесі наукової роботи. Автоматизовані системи обробки інформації на ЕОМ. Робота з науковою літературою. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у наукових та навчальних роботах. Оформлення бібліографічного

опису літератури та списку використаних джерел в процесі наукового дослідження.

Тема 9. Академічна доброчесність.

Інтелектуальна власність, її форми: винахід, відкриття, особливості оформлення та використання документів інтелектуальної власності. Правова сутність інтелектуальної власності, захист авторських прав. Законодавство України щодо інтелектуальної власності. Поняття академічної доброчесності, види відповідальності при її недотриманні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. *Методологія і організація наукових досліджень.* Навчальний посібник. Центр учбової літератури. Київ :2014. 142с.
2. Краус Н.М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник.* Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
3. Крушельницька О.В. *Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посіб.* К.: Кондор, 2006. 206 с.
4. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник.* К.: Знання, 2008. 310 с.
5. Філіпенко А.С. *Основи наукових досліджень: конспект лекцій.* К.: Академ. видав. 2004. 207 с.

Додаткова:

6. Білуха М.Т. *Методологія наукових досліджень: підручник.* К.: АБУ, 2002. 480 с.
7. Бойко М.М., Чучка І.М., Жуков С.А. *Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій.* Мукачево: РВВ МДУ, 2007. 68 с.
8. Цехмістрова Г.С. *Основи наукових досліджень.* Київ 2003. 235 с.
9. Клименюк О. В. *Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн.* К. : Міленіум, 2005. 186 с.

10. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник . К.: 2003. 116 с.
11. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.
12. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

https://mon.gov.ua/ua	Міністерство освіти і науки України
http://nbuv.gov.ua/node/554	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://libr.rv.ua/ua/	Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека
https://ulibrv.com.ua/	Рівненська обласна бібліотека для молоді
http://library.rshu.edu.ua/	Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ)
http://roippo.org.ua/index.php	Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
https://undip.org.ua/rubric/metodrec/	Інститут педагогіки НАПН України: методичні рекомендації

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Для організації освітнього процесу необхідне інформаційне, технічне та програмне забезпечення. Інформаційне забезпечення становлять бібліотечні фонди РДГУ, можливість роботи у мережі Інтернет (комп'ютерні класи), робота власного сайту та мобільні пристрої для оперативної комунікації. У міжсесійний період здобувачу вищої освіти необхідна наявність комп'ютерної техніки та оргтехніки для виконання завдань самостійної роботи.

Прикладне програмне забезпечення:

- текстовий редактор MS Word для створення документів;
- Microsoft EXEL для табличної обробки та аналізу даних;
- програма для створення презентацій (Microsoft Pover Point).

ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Код Компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу та генерування нових ідей.	ПРН15.	Самостійно організувати навчання впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності.	МН 1,4, 5, 6,7.	МО 3, 5, 6, 7,8.
ЗК4.	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.	ПРН7.	Ефективно використовувати сучасні методи наукового пізнання, цифрові інструменти та інформаційні технології для здійснення дослідницького пошуку в природничій галузі щодо вирішення наукових і освітніх завдань професійної діяльності.	МН 2, 3,4,5, 7.	МО 3,7,8, 9.
ЗК5.	Здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел.	ПРН4.	Застосовувати міждисциплінарні зв'язки між фундаментальними науками з метою оновлення та інтеграції знань у формуванні цілісної	МН 1,2, 4,6,7.	МО 2, 4, 7, 8,9.
СК2.	Здатність аналізувати природні явища та процеси з точки зору сучасних концеп-				

	цій розвитку природознавства з метою формування інтегрованих знань про природу.		природничо-наукової картини світу.		
СК12.	Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.	ПРН13.	Узагальнювати результати досліджень та оприлюднювати їх у наукових виданнях, на семінарах і конференціях на засадах професійної сумлінності та академічної доброчесності.	МН 1,2, 3,4,7.	МО 2, 7, 8, 9.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 –екзамени;

МО2 –усне або письмове опитування

МО3 - колоквіум,

МО4 –тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 – залік.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
при вивченні дисципліни «Методологія і методи наукових досліджень
в природознавстві»**

Поточний контроль та самостійна робота										
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Контрольна СРС (2 контр.)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	16	
Модульний контроль - 10			Модульний контроль - 10				Модульний контроль - 10			100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

**СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
В РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

Згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних си-	високий (творчий)	відмінно

			туаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності		
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	достатній (конструктивно-варіативний)	добре
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, зпоміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	середній (репродуктивний)	задовільно
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно

		вивченням дисципліни			
--	--	-------------------------	--	--	--

Критерії оцінювання

В університеті діє система оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти, що реалізується в ході виконання і захисту практичних/лабораторних робіт та модульного контролю, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу здобувачів вищої освіти та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності здобувачів вищої освіти з відповідними оцінками. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного й підсумкового модульного контролю. При оцінюванні усної відповіді здобувача вищої освіти оцінюються:

- логічне висвітлення відповіді відповідає змісту питання;
- вміння підтверджувати відповідь прикладами та фактами;
- вміння впроваджувати елементи теорії у практику роботи школи;
- вміння застосувати теоретичні знання в конкретних шкільних умовах.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за додаткові заохочувальні завдання для індивідуальної та самостійної роботи: створення відеофрагментів до уроку, участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо (бали) тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспиту.

Завдання оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. За кожну пропущену лекцію вище дозволеного здобувач вищої освіти пише реферат на тему задану викладачем. Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Основне завдання – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою. При поточному контролі використовували усне опитування, виступи студентів при обговоренні теоретичних питань та колоквіуми.

Модульний контроль забезпечував оцінку результатів навчання студентів на проміжних етапах їх навчання (змістові модулі) і проводиться в письмовій формі (контрольна робота).

Підсумковий модульний контроль забезпечував оцінку результатів навчання здобувачів вищої освіти на заключному етапі і проводиться в усній формі у вигляді семестрового заліку.

Методи контролю

Модулі передбачають такі форми контролю:

- усне опитування під час практичних занять та захист результатів виконання практичних і лабораторних робіт;
- контроль рівня теоретичних знань здобувачів вищої освіти у формі модульної контрольної роботи;
- контроль за самостійною роботою здобувачів вищої освіти у формі контрольної роботи;
- захист завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти у формі колоквіуму;
- модульний залік.

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями:

1 бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

2 бали – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

3 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

4 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилання на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Практичні навички оцінюються за результатами виконання практичних і лабораторних робіт. Максимальною кількістю балів оцінюється практична і лабораторна робота з виконаними всіма завданнями, відповідями для самопідготовки та оформленими висновками – 3 балами. Загалом за усі практичні і лабораторні роботи здобувач отримує 24 бали.

Підсумковий контроль – залік.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти

1. Відвідування та активність здобувачів вищої освіти на лекціях:

1,0 бал - за 2 академічні години занять;

2. Перевірка готовності здобувачів вищої освіти до виконання практичної та лабораторної роботи:

1,0 бал - за засвоєння теоретичного матеріалу однієї практичної

або лабораторної роботи;

3. Своєчасне виконання та результативний захист практичної та лабораторної роботи:

3 бали - за правильне, своєчасне виконання практичної або лабораторної роботи, оформлення висновків та захист результатів роботи;

4. Контрольна робота з самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

8 балів – здобувач вищої освіти логічно, правильно відтворює навчальний матеріал, самостійно аналізує та розкриває суть питання, формує узагальнення та висновки;

6 балів – здобувач вищої освіти правильно відповідає на поставлені запитання, обґрунтовує відповіді з окремими неточностями;

3 бали – здобувач вищої освіти дає визначення окремих логічних понять, в загальному відповідає на поставлені питання;

1 бал – здобувач вищої освіти фрагментарно відповідає на питання, але не в змозі зробити висновки.

Заохочувальні бали нараховуватимуться за такі види роботи:

– участь здобувача вищої освіти у науковому гуртку – 5 балів,

– участь здобувача вищої освіти у конкурсі студентських наукових робіт – 5 балів;

– участь здобувача вищої освіти у науковій студентській конференції – 3 бали;

– публікація тез чи наукової статті – 3-5 балів відповідно;

– призове місце в 2 турі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт, або олімпіади з природничих наук:

I місце – 15 балів;

II місце – 10 балів;

III місце – 8 балів.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

При організації освітнього процесу в Інституті педагогіки і психології Рівненського державного гуманітарного університету здобувачі вищої освіти, викладачі, лаборанти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики здобувачів вищої освіти, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, Положення про державну атестацію здобувачів вищої освіти тощо. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти вимоги та правила поведінки на заняттях, доводить до їх відома про методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. Система вимог і правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях включає обов'язкову присутність здобувача під час практичного заняття; недопустимість запізень на заняття; заборона користування під час заняття мобільним телефоном, планшетом, чи іншими мобільними пристроями; відповідальність за несвоєчасне виконання завдань, поставлених викладачем тощо.

В методичних рекомендаціях щодо виконання різних видів робіт, конкретизуються вимоги до їх виконання, вказується форма представлення здобувачем вищої освіти відповідей у різних форматах (усна відповідь, реферат, презентація, відеоматеріал тощо), що передбачає можливість самоконтролю та досягнення результатів навчання.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Основною функцією системи запобігання та виявлення академічного плагіату є підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації, необхідність самостійності та індивідуальності створення авторської роботи.

Метою впровадження системи запобігання та виявлення текстових запозичень є формування вимог дотримання наукової етики, підвищення відповідальності науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти за виявлення плагіату у їхніх роботах. Здобувач вищої освіти,

виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, (реферат, презентацію тощо) повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в індивідуальній роботі здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повторно виконує індивідуальні завдання, які передбаченні у силабусі.

Перевірку робіт здобувачів вищої освіти на наявність у них текстових запозичень перед допуском до доповіді, чи захисту кваліфікаційної роботи проводять за допомогою системи [StrikePlagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com), яка рекомендована МОН України.